

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Ε΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Δελτίο Ειδήσεων»

Συγγραφή: ΠΕΤΡΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Εφαρμογή: ΕΥΘΥΜΙΑΔΟΥ ΣΟΦΙΑ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Θεσσαλονίκη 2015

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας πρωτοβάθμιας:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Δελτίο Ειδήσεων

Εφαρμογή σεναρίου

Ευθυμιάδου Σοφία

Δημιουργία σεναρίου

Κωνσταντίνος Πέτρου

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Ε΄ Δημοτικού

Σχολική μονάδα

206 Δημοτικό Σχολείο Λάρισας

Χρονολογία

Σημειώνεται η ημερομηνία έναρξης και λήξης της εφαρμογής στην τάξη. Από 07-05-2015 έως 20-05-2015

Διδακτική/θεματική ενότητα

Γλώσσα Ε΄ Δημοτικού, τεύχος γ΄, ενότητα 15: «Τηλεόραση»

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτήθηκαν 15 διδακτικές ώρες.

Χώρος

I. Φυσικός χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο Πληροφορικής.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Για την εφαρμογή του σεναρίου θα πρέπει ο εκπαιδευτικός καθώς και οι μαθητές να είναι εξοικειωμένοι με την πλοήγηση στο διαδίκτυο και στα λεξικά που προσφέρονται μέσα από αυτό. Επίσης, επιθυμητή θα ήταν η εξοικείωση των μαθητών με «συνθήκες λήψης-γυρίσματος» από κάμερα και ιδιαίτερα με το «στήσιμο» που συνεπάγεται κάτι τέτοιο. Απαραίτητη, βέβαια, είναι και η υιοθέτηση από τους μαθητές ενός πλαισίου ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας και συνολικής προσπάθειας. Άλλωστε το «αποτέλεσμα» του σεναρίου προϋποθέτει ομαδικότητα.

Όσον αφορά στην υλικοτεχνική υποδομή, προϋποθέσεις για την εφαρμογή του σεναρίου αποτελούν η ύπαρξη εργαστηρίου πληροφορικής με προβολικό, ώστε να είναι δυνατή ανά πάσα στιγμή η επίδειξη σημείων της διαδικασίας, και η διαθεσιμότητα μιας κάμερας, για να βιντεοσκοπηθούν οι «ειδήσεις» που οι μαθητές θα παραγάγουν.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Κωνσταντίνος Πέτρου, Δελτίο Ειδήσεων, Γλώσσα, Ε΄ Δημοτικού, 2013

Το σενάριο αντλεί

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το σενάριο, ως επέκταση και συμπλήρωση της ενότητας 15 του σχολικού βιβλίου *Γλώσσα Ε΄ Δημοτικού*, αναφέρεται στη γνωριμία των μαθητών με τον δημοσιογραφικό λόγο και συγκεκριμένα με τον τηλεοπτικό. Οι μαθητές επισκέπτονται ιστοσελίδες σχετικές με τις τηλεοπτικές ειδήσεις, με σκοπό να μάθουν τι είναι και να αντιληφθούν τις ιδιαιτερότητες ενός τηλεοπτικού δελτίου ειδήσεων. Με τα στοιχεία εκείνα που θα εντοπίσουν και ερχόμενοι σε επαφή με τον τηλεοπτικό λόγο, θα προσπαθήσουν να συντάξουν ένα δικό τους δελτίο ειδήσεων. Ως επιστέγασμα της συνολικής διαδικασίας, οι μαθητές θα το παρουσιάσουν στους συμμαθητές τους και θα το βιντεοσκοπήσουν.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Η σύλληψη του σεναρίου καθώς και η συγγραφή του βασίζονται στη φιλοσοφία της ομαδικής συνεργατικής μάθησης μέσω της διερεύνησης. Αυτή επιτυγχάνεται με την καθοδηγούμενη ανακάλυψη των μαθητών σε διαδικτυακά περιβάλλοντα. Με τη βοήθεια της συζήτησης, της σύγκρισης, της επιλογής, αλλά και του προβληματισμού, οι μαθητές προσεγγίζουν οικοδομιστικά τη γνώση, αλληλεπιδρούν μεταξύ τους και δημιουργούν έναν –όχι και τόσο προσιτό σε αυτούς– λόγο, αυτόν της τηλεοπτικής δημοσιογραφίας. Η διερεύνηση στους υπερσυνδέσμους που προτείνονται για την

υλοποίηση του σεναρίου, τους καθιστά ικανούς για κριτική και δημιουργική σκέψη, πέρα από τα στενά πλαίσια των γνώσεων και αντιλήψεών τους. Η προστιθέμενη αξία του σεναρίου έγκειται στο γεγονός της ενασχόλησης των μαθητών με έναν θεσμικό λόγο, όπως ο δημοσιογραφικός, «καθώς η παραγωγή του συντελείται στο δημόσιο πεδίο και τα κείμενά του απευθύνονται σε ένα ευρύ κοινό με στόχο την ενημέρωσή του γύρω από θέματα της τρέχουσας επικαιρότητας» (Γιαλαμπούκη 2008). Ταυτόχρονα, δημιουργείται υπόβαθρο με υψηλού επιπέδου δεξιότητες, γεγονός που θα συμβάλει σημαντικά στην επιτυχή μελλοντική μαθησιακή τους διαδικασία.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Η τηλεόραση ασκεί εξαιρετικά μεγάλη επίδραση στη ζωή των σημερινών παιδιών, αφού αποτελεί μέρος της καθημερινότητάς τους. Με τις δραστηριότητες που προβλέπονται από το σενάριο, τους δίνεται η ευκαιρία να μάθουν και να πληροφορηθούν για το περιεχόμενο των τηλεοπτικών δελτίων ειδήσεων και για τον τρόπο με τον οποίο αυτά «στήνονται». Το «δόλωμα» της δημιουργίας μιας τηλεοπτικής εκπομπής θα δώσει το έναυσμα στους μαθητές να εμπλακούν σε νέους γραμματισμούς.

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Με το σενάριο αυτό επιδιώκουμε οι μαθητές και οι μαθήτριες:

- να κατανοήσουν τη σημασία πολλών τηλεοπτικών εννοιών·
- να διαπιστώσουν την πολυδιάστατη σημασία της έννοιας ‘τηλεόραση’·
- να ανακαλύψουν την ιδιαίτερη γλώσσα της τηλεόρασης·
- να αντιληφθούν ότι αρκετοί παράγοντες επηρεάζουν τον τρόπο παρουσίασης της είδησης·

- να ανακαλύψουν ότι ο τηλεοπτικός λόγος δεν είναι ίδιος σε σύγκριση με τα παλαιότερα χρόνια·
- να αντιλαμβάνονται τις ιδιαίτερες συνθήκες κάτω από τις οποίες προκύπτει ένα δελτίο ειδήσεων·
- να κατανοήσουν και να αντιληφθούν την πολιτική επιρροή που υπάρχει στην τηλεοπτική πραγματικότητα·
- να αναπτύξουν κριτική στάση απέναντι στα τηλεοπτικά δελτία ειδήσεων.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Με το σενάριο αυτό επιδιώκουμε οι μαθητές και οι μαθήτριες:

- να εξοικειωθούν με την οργάνωση πληροφοριών γύρω από ένα θέμα·
- να αντιληφθούν ότι οι ειδήσεις καθαυτές δεν είναι προφορικός λόγος αλλά εκφώνηση γραπτού·
- να μπορούν να χρησιμοποιούν τις κατάλληλες τεχνικές που μαθαίνουν για τη δημιουργία τηλεοπτικού λόγου·
- να χρησιμοποιούν το κατάλληλο ύφος λόγου ανάλογα με το περιεχόμενο της ανακοίνωσης και το ακροατήριο στο οποίο απευθύνονται·
- να μάθουν την ερμηνεία ξενόγλωσσων όρων.

Γραμματισμοί

Με το σενάριο αυτό επιδιώκουμε οι μαθητές και οι μαθήτριες:

- να εξοικειωθούν με τρόπους πλοήγησης μέσα σε έναν ιστότοπο·
- να εξοικειωθούν με την άντληση πληροφοριών από δικτυακούς τόπους·
- να συγκρίνουν το περιεχόμενο ιστοσελίδων και να επιλέγουν είτε το σωστό είτε το χρήσιμο·
- να μάθουν να επεξεργάζονται κείμενο·

- να μπορούν να παραπέμπουν με υπερσύνδεση στην ηλεκτρονική πηγή πληροφοριών τους·
- να μπορούν να γράφουν και να ανεβάζουν κείμενα σε ιστοσελίδα.

Διδακτικές πρακτικές

Για τις διδακτικές πρακτικές βλ. [κεφ. «Γ. Εισαγωγή](#). Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο» καθώς και ακολούθως [κεφ. «Ε. Λεπτομερής παρουσίαση της πρότασης»](#).

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Αφορμή για την εφαρμογή του σεναρίου αποτέλεσε η επεξεργασία της ενότητας 15 του βιβλίου *Γλώσσας*. Η συζήτηση στην τάξη εστίασε στις εκπομπές που παρακολουθούν τα παιδιά και οι ενήλικες και τον περίπλοκο ρόλο της τηλεόρασης, ψυχαγωγικό, εκπαιδευτικό και ενημερωτικό. Οι μαθητές –στη συζήτηση που ακολούθησε– ανέφεραν τον προβληματισμό τους για το περιεχόμενο των τηλεοπτικών εκπομπών, αλλά πολύ περισσότερο διαπίστωσαν πως δεν έχει σημασία μόνο αυτό που ακούγεται, αλλά και ο τρόπος που αυτό «πλασάρεται» στον τηλεθεατή. Ως χαρακτηριστικό παράδειγμα τηλεοπτικής επιρροής και επηρεασμού της κοινής γνώμης, οι μαθητές ανέφεραν τις διαφημίσεις και τις ειδήσεις, μιας που πολύ συχνά στην τάξη γίνεται προσπάθεια να συνδεθούν τα όσα μαθαίνουμε κατά τη διάρκεια των μαθημάτων με την πραγματικότητα που υπάρχει γύρω μας.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το παρόν σενάριο υιοθετεί και υπηρετεί στόχους του Α.Π.Σ., αφού η ενότητα 15 του βιβλίου *Γλώσσα Ε΄ Δημοτικού* είναι αφιερωμένη αποκλειστικά στην τηλεόραση.

Επίσης, προβλέπεται η παραγωγή πολυτροπικών κειμένων που συνδυάζουν προφορικό και γραπτό λόγο, ήχο/μουσική και εικόνα, όπως ένα τηλεοπτικό δελτίο ειδήσεων, η χρήση του διαδικτύου για την αναζήτηση πληροφοριών αλλά και τεχνικών για την παραγωγή γραπτού λόγου ανάλογα με την περίπτωση επικοινωνίας. Συγκεκριμένα, στοχεύεται να αποκτήσουν οι μαθητές τις απαραίτητες δεξιότητες που δίνουν τη δυνατότητα κατανόησης και παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου, ώστε να είναι σε θέση να κατανοούν και να μεταδίδουν γλωσσικά μηνύματα με τρόπο διαφοροποιημένο ανάλογα με την περίπτωση επικοινωνίας και το κειμενικό είδος. Επίσης, επιδιώκεται οι μαθητές να κατακτήσουν τους απαραίτητους επικοινωνιακούς κανόνες της νέας ελληνικής, ώστε να είναι σε θέση να διαφοροποιούν τον λόγο τους ανάλογα με την περίπτωση επικοινωνίας.

Επιπρόσθετα, οι μαθητές πρέπει να αντιληφθούν ότι οι γλωσσικές μορφές (τρόποι γραφής και προφοράς, μορφολογικές, συντακτικές και λεξιλογικές επιλογές, κειμενικά είδη) λειτουργούν ως ενδείκτες κοινωνικών παραμέτρων αλλά και ως μηχανισμοί δόμησης ταυτοτήτων, ιδεολογιών, στάσεων και συμπεριφορών, ώστε να είναι σε θέση να αναδεικνύουν τη σχέση της γλώσσας των κειμένων με ποικίλες κοινωνικές συνθήκες και ιδεολογίες και να προσεγγίζουν κριτικά αυτές τις σχέσεις.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Στην εφαρμογή αυτού του σεναρίου η εμπλοκή των ΤΠΕ στην υλοποίησή του αναφέρεται σχεδόν αποκλειστικά στην αξιοποίηση του διαδικτύου ως πηγής πληροφοριών αλλά και στην αναζήτηση εννοιών σε ηλεκτρονικό λεξικό, η οποία δεν αποτελεί –πια– χρονοβόρο διαδικασία, όπως θα ήταν η «έντυπη» διαδικασία. Επιπρόσθετα, ο τρόπος με τον οποίο ένας διδάσκων μπορεί να εμπλέξει τους μαθητές του σε γλωσσικές δραστηριότητες, αλλά πολύ περισσότερο σε τεχνικές αναζήτησης και σύγκρισης πληροφοριών με τη βοήθεια του διαδικτύου, αποτελεί σημαντικό

εργαλείο στα χέρια του, διευκολύνοντας σε αρκετές περιπτώσεις την εκπαιδευτική διαδικασία. Επιπλέον, οι ΤΠΕ αξιοποιούνται σε διαδικασίες συνεργατικής γραφής μεταξύ των μαθητών.

Η χρήση ψηφιακών μέσων για τη λήψη, επεξεργασία και προβολή του δελτίου ειδήσεων που θα δημιουργηθεί από τους μαθητές, αποτελεί μια άλλη ενδιαφέρουσα και πρωτότυπη παράμετρο σε αυτό που λέγεται αξιοποίηση των ΤΠΕ και τους βοηθά να αποκτήσουν ιδιαίτερες και υψηλού επιπέδου δεξιότητες.

Κείμενα

Ιστοσελίδες–πηγές κειμένων

Star FM 93,3: [«Οι Αμερικάνοι έπαψαν να εμπιστεύονται τις τηλεοπτικές ειδήσεις»](#)

[«Τηλεοπτικά δελτία ειδήσεων: Η τέχνη της εξαπάτησης»](#) του Θράσου Αβραάμ στην ιστοσελίδα <http://www.lesvosnews.net/>

<http://webtv.nerit.gr/nerit1-live/>

<http://www.star.gr/tv/el/Pages/News.aspx?artId=9>

[«Η οπτική γωνία του δημοσιογράφου»](#) από ιστότοπο για την Έκθεση Λυκείου

Νικολέττα Τσιτσανούδη-Μαλλίδη: περίληψη του βιβλίου [«Η λαϊκή γλώσσα των ειδήσεων»](#)

Ιστολόγιο ιδεολογικού προσανατολισμού: [Δημοσιογραφικός λόγος και λέξεις](#)

Ερευνητικό Πανεπιστημιακό ίδρυμα εφαρμοσμένης επικοινωνίας: Περιεχόμενο και ποιότητα της τηλεοπτικής ενημέρωσης – [Η πολιτική θεματολογία](#), Γιώργος Πλειός

Διδακτορική διατριβή: [«Δημοσιογραφικός λόγος και διακειμενικότητα»](#),
Γιαλαμπούκη Ελένη, 2008

Ιστότοπος για την Έκθεση Λυκείου: [«Τα διακριτά στοιχεία \(«αστέρια»\) της είδησης»](#)

Άρθρο του Γιώργου Κοκουβά: [«Ορθοφωνία: Μαθαίνοντας... να μιλάμε»](#)

[«Ορθοφωνία»](#), του Γιάννη Παντελή

[Βικιπαίδεια](#): διαδικτυακή εγκυκλοπαίδεια

[Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής Γλώσσας](#) (Τριανταφυλλίδη)

Βίντεο

[«Η πρώτη μέρα της ελληνικής τηλεόρασης \(23-02-1966\)»](#)

[«Νίνα Βλάχου \(Δελτίο Ειδήσεων YENEΔ 1980\)»](#)

[«Δελτίο Καιρού της YENEΔ \(1981\)»](#)

[«Μάριος Κυπριανίδης – Δελτίο Ειδήσεων EPT2 1983»](#)

[«Ειδήσεις EPT Στάη – Χούντας \(1983\)»](#)

[«Έκτακτο δελτίο 81»](#)

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1η διδακτική ώρα

Προκαταρκτικό στάδιο: Πέμπτη 7/5/2015 – (Ερωτηματολόγιο)

Στο προκαταρκτικό στάδιο της εφαρμογής του σεναρίου, οι μαθητές έπρεπε να συμπληρώσουν ένα ερωτηματολόγιο σχετικό με τα δελτία ειδήσεων. Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου αποτέλεσε την αφετηρία για να προβληματιστούν οι μαθητές και να ενδιαφερθούν περισσότερο για το θέμα. Μέρους πριν, οι μαθητές μού είχαν ζητήσει να κάνουμε και άλλη εφαρμογή στους υπολογιστές, αποδεικνύοντας με αυτόν τον τρόπο ότι κατά την εφαρμογή των σεναρίων περνούν ωραία και βρίσκουν πράγματα που τους ενδιαφέρουν. Έδωσα στους μαθητές να συμπληρώσουν ένα ερωτηματολόγιο σχετικό με το θέμα με σκοπό να διαπιστώσω αν παρακολουθούν δελτία ειδήσεων και πόσο συχνά, ποια θέματα τους ενδιαφέρουν περισσότερο, αν τα καταλαβαίνουν. Τέλος τους ζήτησα να εκφέρουν τη γνώμη τους για την αξιοπιστία των ειδήσεων.

Μου προξένησε έκπληξη πως σχεδόν το σύνολο των μαθητών έδειξε ότι παρακολουθούσε αρκετά συχνά δελτία ειδήσεων, όπως και οι οικογένειές τους. Βέβαια τα περισσότερα παιδιά είπαν πως προτιμούν τα αθλητικά, τις ειδήσεις για τους διάσημους, θέματα με τις εξελίξεις στην επιστήμη, τι συμβαίνει σε άλλες χώρες. Τα πολιτικά θέματα ήταν τελευταία στις προτιμήσεις των μαθητών. Οι περισσότεροι μαθητές δεν εξέφρασαν αμφιβολίες για την αξιοπιστία των ειδήσεων. Κάποιοι προβληματίστηκαν με το ερώτημα και μερικοί εξέφρασαν τις αμφιβολίες τους, αν και δεν μπορούσαν όλοι να προσδιορίσουν ακριβώς την αιτία.

Οι μαθητές είχαν κάποια ιδέα για το πώς προετοιμάζεται ένα δελτίο ειδήσεων. Έκριναν ότι οι ειδήσεις που παρουσιάζονται στην αρχή του δελτίου είναι οι πιο σημαντικές και πολλοί μαθητές –όχι όμως όλοι– κατανοούν ότι τα δελτία ειδήσεων δεν παρουσιάζουν όλες τις ειδήσεις. Αναφέρουν ως αιτίες την έλλειψη χρόνου και ότι ίσως ότι κάποιες ειδήσεις δεν συμφέρουν στα κανάλια.

Το τελευταίο ερώτημα «Αν φτιάξετε εσείς δικό σας δελτίο ειδήσεων, τι πιστεύετε ότι μπορεί να μάθετε από αυτή τη διαδικασία» το έθεσα στους μαθητές για να εξετάσω αν έχουν κάποια αντίληψη των διδακτικών στόχων του σεναρίου που θα εφαρμόσουμε και ίσως και τις προσδοκίες τους από αυτό. Αρκετοί μαθητές, σχεδόν το 1/3 της τάξης, δήλωσαν ότι δεν ξέρουν ή οι απαντήσεις τους δεν πλησίαζαν σε αυτό που ακολούθησε. Τα υπόλοιπα παιδιά εστίασαν κυρίως στις γνώσεις για τον κόσμο: «Πιστεύω ότι θα μάθω πολλά πράγματα και μέσα από αυτά θα καταλαβαίνω καλύτερα τη σημερινή εποχή». Άλλα παιδιά ανέφεραν και τη συνεργασία μέσα στην ομάδα: «Πολλά νέα που δεν τα ξέραμε και θα περάσουμε και ωραία, θα διασκεδάσουμε και θα μάθουμε να συνεργαζόμαστε ακόμα περισσότερο».

Τέλος, μερικοί μαθητές μάντεψαν και κάποιους από τους γλωσσικούς στόχους:

- ✓ «Για να μάθουμε να εκφράζουμε τη γνώμη μας, να έρθουμε στη θέση αυτών των ανθρώπων και να καταλάβουμε τις δυσκολίες αυτής της δουλειάς».
- ✓ «Θα μάθουμε πώς να μιλάμε σαν παρουσιαστές».

Παρατήρησα ότι οι περισσότεροι μαθητές αντιλήφθηκαν πως η γνώμη τους για τα δελτία ειδήσεων είχε κατά κύριο λόγο πολιτική διάσταση και απέφυγαν να γράψουν το όνομά τους στο ερωτηματολόγιο και μάλιστα μερικοί από αυτούς μου ζήτησαν να υπάρχει ανωνυμία.

Μετά τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου ακολούθησε μια μικρή συζήτηση. Οι περισσότεροι μαθητές είχαν παρακολουθήσει δελτία ειδήσεων, αλλά μάλλον βαριόντουσαν ή δεν κατανοούσαν τα περισσότερα πολιτικά θέματα. Προτιμούσαν πιο «απλά» θέματα, όπως τα αθλητικά, τις ειδήσεις για τη μόδα και τη show biz. Αρκετοί μαθητές μου είπαν ότι τους αρέσει να παρακολουθούν τι γίνεται

σε άλλες χώρες και κάποιοι ενδιαφέρονταν για σημαντικές ειδήσεις από τον χώρο των επιστημών, ιδιαίτερα ό,τι έχει σχέση με το διάστημα και την τεχνολογία.

Αξιολόγηση της εφαρμογής της α' φάσης και των μαθητών

Οι μαθητές έδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το θέμα. Η συζήτηση στην τάξη ήταν ζωνρή και τα παιδιά εξέφρασαν απόψεις, τις οποίες και κατάφεραν να αιτιολογήσουν. Στο τέλος του μαθήματος μου είπαν πως περιμένουν με αγωνία να φτιάξουν το δικό τους δελτίο.

2η & 3η διδακτική ώρα

Β' Φάση – Πλοήγηση, Παρασκευή 8/5/2015 – 1ο Φύλλο Εργασίας

Κατά τη 2η φάση της εφαρμογής του σεναρίου οι ομάδες των μαθητών έπρεπε ακολουθώντας τις οδηγίες του φύλλου εργασίας τους –κοινό για όλες τις ομάδες– να περιηγηθούν στο διαδίκτυο, να προβληματιστούν για την αξιοπιστία των δελτίων ειδήσεων και να συγκρίνουν τη δική τους άποψη με άλλων ανθρώπων. Να διερευνήσουν τους τρόπους που χρησιμοποιούν τα τηλεοπτικά κανάλια και οι δημοσιογράφοι στα δελτία ειδήσεων, ώστε να πείσουν το τηλεοπτικό κοινό για την αλήθεια των όσων παρουσιάζουν. Να αντιληφθούν τα συναισθήματα που προκαλούν οι προβαλλόμενες ειδήσεις στους τηλεθεατές και να υποψιαστούν το ρόλο που αυτά εξυπηρετούν. Να κάνουν την αρχική προετοιμασία και επιλογή της θεματολογίας που θα περιέχει το δικό τους δελτίο.

Επειδή οι μαθητές ήταν γεμάτοι αδημονία να φτιάξουν το δικό τους δελτίο ειδήσεων, ξεκίνησα εξηγώντας τους πως για να φτιάξουμε ένα πολύ καλό δελτίο ειδήσεων, πρέπει πρώτα να ερευνήσουμε πώς το φτιάχνουν οι δημοσιογράφοι, να

δούμε κάποια τέτοια δελτία, να τα παρατηρήσουμε, να τα αναλύσουμε και μετά να οργανώσουμε το δικό μας. Έτσι λοιπόν τα παιδιά πείστηκαν και ακολουθώντας τις οδηγίες του [1^{ου} Φύλλου Εργασίας](#) συζήτησαν αρχικά στις ομάδες τους την αξιοπιστία των ειδήσεων που παρουσιάζονται από τα διάφορα τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά κανάλια και σύγκριναν τις απόψεις τους με τις απόψεις του αμερικανικού τηλεοπτικού κοινού. Οι περισσότεροι μαθητές δεν πιστεύουν απόλυτα ό,τι παρουσιάζεται στις ειδήσεις. Σε αυτό το σημείο παρατήρησα μια μεταστροφή κάποιων μαθητών στην άποψη που είχαν διατυπώσει για το θέμα στο αρχικό ερωτηματολόγιο.

- ✓ «Οι άνθρωποι μπορούν να πιστεύουν σε δελτία ειδήσεων, όχι πάντα όμως, γιατί μερικές είναι ψέματα».
- ✓ «Όχι, ειδικά σε σχέση με τους πολιτικούς γιατί μπορεί οι παρουσιαστές να είναι από ένα άλλο κόμμα και να μην τους συμφέρει να πουν κάποια πράγματα όπως είναι και τα μορφοποιούν...».
- ✓ «Όχι δεν τα πιστεύουμε όλα, γιατί μερικά πράγματα τα λένε για να φοβίσουν τον κόσμο ή να τον καθησυχάζουν από πράγματα που έχουν σχέση με καιρικά φαινόμενα κυρίως με σεισμούς».

Βέβαια κάποια παιδιά παρανόησαν το νόημα της ερώτησης και απάντησαν ως εξής: «Μπορεί να είναι αλήθεια αλλά και ψέματα όπως στα Δελτία καιρού που λένε ότι θα χιονίσει ή ότι θα βρέξει, αλλά ούτε έβρεξε ούτε χιονίσε». Οι μαθητές σύγκριναν την άποψή τους με την άποψη του αμερικανικού κοινού:

- ✓ «Το αμερικάνικο site όπως και εμείς δεν πιστεύουμε πολύ στις τηλεοπτικές ειδήσεις αλλά οι Αμερικανοί πιστεύουν πιο πολύ στις εφημερίδες».

- ✓ «Η άποψη των Αμερικάνων είναι περίπου ίδια με την δικιά μας .Και αυτοί πλέον δεν εμπιστεύονται την τηλεόραση και τις ειδήσεις της. Μόνο 21% την εμπιστεύονται. Ενώ από το 1991 μέχρι και το 2007 ήταν πάνω από 30% που την εμπιστεύονταν...».
- ✓ «Ναι υπάρχουν διαφορές διότι εμείς δεν πιστεύουμε τις υπερβολές. Αν κατέγραφαν τον δείκτη πίστης μας με ποσοστό θα ήταν 90%.Ενώ ο δικός τους δείκτης πίστης θα ήταν μόλις 21%...».

Στη δραστηριότητα 3 του φύλλου εργασίας τα παιδιά έπρεπε να διαβάσουν το κείμενο «Η τέχνη της εξαπάτησης» και να σημειώσουν τι τους έκανε εντύπωση. Το κείμενο αυτό δυσκόλεψε τους περισσότερους μαθητές και όσον αφορά το λεξιλόγιο και όσον αφορά τα νοήματά του. Πάντως κάποιες ομάδες κατάφεραν να εστιάσουν σε συγκεκριμένα σημεία του κειμένου που τους έκαναν εντύπωση ή που τους προβλημάτισαν. Δεν είχαμε όμως της ευχέρεια να το αναλύσουμε περισσότερο. Θεώρησα ότι θα μπορούσαμε να κάνουμε μια συζήτηση σχετικά με την τέχνη της εξαπάτησης συζητώντας πάνω στα ίδια τα δελτία ειδήσεων, όπως και κάναμε στη συνέχεια:

- ✓ «Κι όμως, στην περίπτωση αυτή, η μορφή είναι το περιεχόμενο: ο τρόπος με τον οποίο εκτυλίσσεται το δελτίο ειδήσεων έχει τη δομή μιας τελετουργίας που διαμορφώνει τη συνείδησή μας. Όλα διαδραματίζονται ως εάν ο κόσμος επρόκειτο να μας αποκαλυφθεί».
- ✓ «Στο δελτίο ο παρουσιαστής διαμεσολαβεί και πιστοποιεί. Είναι μια φυσιολογική θεμελιώδης και υπερβατική που βρίσκεται στο κέντρο της αξιοπιστίας του δελτίου. Από αυτόν έρχεται η πληροφορία νομιμοποιείται, αποκτά σημασία και προβάλλεται ως *αληθινή*».

Στην 4^η δραστηριότητα οι μαθητές αναζήτησαν το λήμμα «Δελτίο Ειδήσεων» στη [Βικιπαίδεια](#) και κατέγραψαν τον ορισμό:

«Το «Δελτίο ειδήσεων» είναι ένα ενημερωτικό δελτίο καταγραφής σημαντικών γεγονότων εσωτερικών και εξωτερικών, το οποίο επιμελούνται δημοσιογράφοι και μεταδίδεται από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης που πραγματοποιούν μετάδοση ([Ραδιόφωνο](#) – [Τηλεόραση](#))».

Παράλληλα, συζήτησαν στις ομάδες τους ποιο κομμάτι της θεματολογίας θα τους ενδιέφερε για να ασχοληθούν. Επειδή μέσα σε κάποιες ομάδες υπήρχαν διαφωνίες, αλλά και για να μην υπάρχουν ταυτόσημες επιλογές μεταξύ των ομάδων, διευκρίνισα στα παιδιά ότι τώρα μπορούν να σημειώσουν τις επιθυμίες τους, (και μάλιστα περισσότερες από μια), αλλά η τελική επιλογή θα γίνει αργότερα. Οι απαντήσεις που έλαβα ήταν οι εξής:

- αθλητικό δελτίο·
- τα σημαντικά γεγονότα π.χ. πλημμύρες, καταστροφές, σεισμοί κ.τ.λ. στην Ελλάδα και στις ξένες χώρες·
- επίκαιρες επιστημονικές ανακαλύψεις·
- με τη μόδα και τη διασημότητα στη σοουμπίζνες·
- θα αναλάβουμε σημαντικά γεγονότα και lifestyle.

Αφού όλες οι ομάδες ολοκλήρωσαν τις πρώτες τέσσερις δραστηριότητες, στη συνέχεια στον βιντεοπροβολέα της τάξης διαβάσαμε την 5^η δραστηριότητα και την εξηγήσαμε. Οι μαθητές, σύμφωνα με τις οδηγίες, θα παρακολουθούσαν αποσπάσματα δελτίων ειδήσεων και έπρεπε κατά τη διάρκεια της παρακολούθησης να σημειώνουν στα τετράδιά τους τα θέματα με τα οποία ασχολείται το δελτίο, τα

συναισθήματα που τους προκάλεσε η παρακολούθησή τους και ποια από αυτά τους έκαναν μεγαλύτερη εντύπωση.

Το εργαστήριο δεν διαθέτει ηχεία στους υπολογιστές των παιδιών, για να μην γίνεται φασαρία. Έτσι η παρακολούθηση και ο σχολιασμός των δελτίων έγινε στην ολομέλεια της τάξης με τη βοήθεια του βιντεοπροβολέα. Στον χρόνο λοιπόν που μας απέμεινε παρακολουθήσαμε αποσπάσματα από τα δελτία ειδήσεων της Νέριτ και του Σταρ της προηγούμενης μέρας. Επέλεξα τα συγκεκριμένα δελτία, γιατί και η πολιτική ανάλυση των γεγονότων γίνεται από διαφορετική σκοπιά και γιατί η γενικότερη φιλοσοφία τους είναι διαφορετική. Για παράδειγμα το Σταρ παρουσιάζει και πιο πολλά «ανάλαφρα» θέματα π.χ. την επίσκεψη της βασίλισσας Ελισάβετ στη νεογέννητη δισέγγονή της Σάρλοτ.

Έδειξα στα παιδιά το διαφορετικό μουσικό σήμα των δελτίων ειδήσεων και μου έκανε εντύπωση που κανένας μαθητής δεν το είχε παρατηρήσει νωρίτερα. Όμως τους άρεσε και μου ζήτησαν να φτιάξουμε κι εμείς μουσικό σήμα για το δικό μας δελτίο. Στη συνέχεια αφού παρακολουθήσαμε την πρώτη είδηση –τις κυβερνητικές διαπραγματεύσεις στις Βρυξέλλες– ρώτησα τους μαθητές, γιατί και στα δύο δελτία επιλέχθηκε το ίδιο θέμα. Μου απάντησαν «γιατί είναι το πιο σημαντικό». Παρόλο, βέβαια, που ήταν το πιο σημαντικό, τα παιδιά έδειξαν να το βαριούνται. Στη συνέχεια επέλεξα να δούμε διαφορετικές ειδήσεις, για την αλλαγή στον καιρό, για την υποστελέχωση νοσοκομείων στην επαρχία που δυσκολεύει τη λειτουργία τους και, τέλος, για την επίσκεψη της βασίλισσας Ελισάβετ στη νεογέννητη δισέγγονή της Σάρλοτ.

Οι μαθητές κατέγραψαν τις εντυπώσεις τους και τα συναισθήματα που τους δημιουργήθηκαν. Θέλω να σημειώσω πως στο 2^ο Φύλλο Εργασίας του αρχικού σεναρίου υπήρχε δραστηριότητα κατά την οποία οι μαθητές μεταβαίνουν σε

ιστοσελίδα με αποτελέσματα έρευνας για τα συναισθήματα των τηλεθεατών των διαφόρων δελτίων ειδήσεων. Προτίμησα να σημειώσουν οι ίδιοι τα δικά τους συναισθήματα κατά τη διάρκεια της παρακολούθησης του δελτίου, ώστε να συνειδητοποιήσουν καλύτερα τι είδους ειδήσεις τα προκαλούν. Το κουδούνι μας χτύπησε και δεν προλάβαμε να ολοκληρώσουμε τη συζήτηση πάνω σε αυτό το θέμα. Το αφήσαμε λοιπόν για την επόμενη φορά μετά την απαραίτητη ανασκόπηση.

Αξιολόγηση της εφαρμογής και των μαθητών

Τα παιδιά ακολούθησαν τις οδηγίες των φύλλων εργασίας και απάντησαν όσο μπορούσαν καλύτερα στα ερωτήματα. Υπήρξαν βέβαια κείμενα που τους δυσκόλεψαν ιδιαίτερα, πράγμα μάλλον φυσικό, αφού το λεξιλόγιό τους και τα νοήματά τους ήταν αρκετά υψηλά. Συμμετείχαν, ωστόσο, ενεργά στη συζήτηση και τον σχολιασμό των συμπερασμάτων τους στην ολομέλεια και παρατήρησα ότι ο προφορικός τους λόγος και ο τρόπος με τον οποίο εκφράζονταν ήταν σαφώς βελτιωμένος σε σχέση με προηγούμενες εφαρμογές. Τέλος διαπίστωσα πως οι μαθητές ήταν προβληματισμένοι για την αξιοπιστία των ειδήσεων. Το ενδιαφέρον τους για το θέμα παρέμεινε αμείωτο, γιατί περίμεναν τη δημιουργία του δικού τους δελτίου.

4η & 5η διδακτική ώρα

Β' Φάση – Πλοήγηση: Δευτέρα 11/5/2015 – Ολοκλήρωση του **1ου Φύλλου Εργασίας**, **2ο Φύλλο Εργασίας**

Το μάθημα ξεκίνησε με ανασκόπηση των όσων είχαμε κάνει την προηγούμενη φορά, ανασκόπηση που ήταν απαραίτητη για τον πρόσθετο λόγο ότι την Παρασκευή έλειπε

μια μαθήτριά η οποία, μόλις ξεκινήσαμε, ζήτησε να μάθει τι είχαμε κάνει. Οι μαθητές διάβασαν τις σημειώσεις που είχαν κρατήσει για τα συναισθήματα που τους είχαν προκαλέσει οι ειδήσεις και έδωσαν τις εξηγήσεις τους. Τέλος έγινε ο χωρισμός των ομάδων και η ανάθεση των θεμάτων με βάση τις προτιμήσεις των ίδιων των παιδιών. Η θεματολογία που επέλεξαν οι ομάδες ήταν η εξής:

ΘΕΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

- Μουσικό Σήμα
- Τι συμβαίνει στην Ελλάδα (καταστροφές ή κάτι καλό)
- Πρόσφατες επιστημονικές ανακαλύψεις
- Κοσμικά νέα
- Αθλητικά
- Καιρός
- Τι συμβαίνει σε άλλες χώρες του κόσμου

Ακολούθως, προχωρήσαμε στο [2^ο Φύλλο Εργασίας](#), το οποίο πάλι δεν ολοκληρώθηκε, επειδή χτύπησε το κουδούνι και την επόμενη ώρα έπρεπε να παραχωρήσουμε το εργαστήριο της πληροφορικής σε άλλο τμήμα του σχολείου μας. Οι μαθητές, σύμφωνα με τις οδηγίες του φύλλου εργασίας, έπρεπε να περιηγηθούν σε μια ιστοσελίδα, να διαβάσουν ένα κείμενο σχετικά με την υποκειμενικότητα των ειδήσεων και τον ρόλο των δημοσιογράφων σε αυτό. Πολύ γρήγορα μου ζήτησαν να τους εξηγήσω το κείμενο, καθώς δεν καταλάβαιναν το νόημα των όσων διάβαζαν. Τους δυσκόλεψαν λέξεις και φράσεις όπως: *γραφειοκρατικές, αξιολογεί, ερμηνεύει, ιδεολογικοί παράγοντες, πολιτιστικές επιδράσεις από το κοινωνικό περιβάλλον της ειδησεογραφικής δραστηριότητας*. Τελικά, επειδή σχεδόν το σύνολο της τάξης αντιμετώπιζε δυσκολίες, διαβάσαμε όλοι μαζί το κείμενο από τον βιντεοπροβολέα

της τάξης. Τους εξήγησα τους δύσκολους όρους και έδωσα παραδείγματα. Στη συνέχεια στο σχετικό ερώτημα οι ομάδες κατέγραψαν στα φύλλα εργασίας πράγματα όπως:

- ✓ «Μπορεί να την αλλάξει βάζοντας την έμφαση σε κάτι διαφορετικό».
- ✓ «Ανάλογα με την ανάπτυξη της ειδήσεως που λέει ο δημοσιογράφος».
- ✓ «Σε όλες τις ειδήσεις λένε το ίδιο θέμα , αλλά με διαφορετικό τρόπο».
- ✓ «Ναι μπορεί, γιατί αν κάτι θυμίζει σχόλιο μπορεί να το εμπλουτίσει με επίθετα και σημεία στίξης. Έτσι οι άνθρωποι που βλέπουν ή διαβάζουν ειδήσεις να δίνουν πιο πολλή προσοχή σε αυτό το θέμα».
- ✓ «Ναι, γιατί μπορεί ο κάθε δημοσιογράφος να έχει την δικιά του άποψη».

Στη 2^η δραστηριότητα οι μαθητές έπρεπε να διαβάσουν για τη λαϊκή γλώσσα και τις φράσεις κλισέ που χρησιμοποιούνται στα σημερινά δελτία ειδήσεων. Αναζήτησαν τον ορισμό της λέξης κλισέ και τον κατέγραψαν. Αρχικά δεν μπορούσαν να θυμηθούν τέτοιες φράσεις, γι' αυτό και παρακολούθησαμε όλοι μαζί ένα μικρό απόσπασμα από πρόσφατο δελτίο ειδήσεων του Μέγκα. Αμέσως εντόπισαν τέτοιες φράσεις και τις κατέγραψαν στα φύλλα εργασίας τους: «Μαύρη Τρύπα (ενν. στα ασφαλιστικά ταμεία), ρουκέτες, αγκάθι στις διαπραγματεύσεις, άτακτη υποχώρηση της κυβέρνησης, τελική λύση στο ασφαλιστικό, στο σφυρί».

Στην 3^η δραστηριότητα οι μαθητές διάβασαν τις απόψεις του Γιώργου Πλειού για την [πολιτική θεματολογία](#) των ειδήσεων και κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι στα δελτία ειδήσεων κυριαρχούν οι πολιτικές ειδήσεις και ακολουθούν άλλα θέματα. Στον βιντεοπροβολέα της τάξης παρακολούθησαμε όλοι μαζί τα βιντεάκια με αποσπάσματα δελτίων ειδήσεων και εκπομπών από τα πρώτα χρόνια της τηλεόρασης

και από τη δεκαετία του '80. Οι μαθητές έπρεπε να σημειώσουν διαφορές και ομοιότητες με τις σημερινές ενημερωτικές εκπομπές.

Πριν ξεκινήσουμε πρόβλεψαν ότι ο λόγος του παρουσιαστή τις παλαιότερες εποχές μάλλον θα ήταν πιο σοβαρός και πιο επίσημος από τον σημερινό, βασιζόμενοι σε όσα είχαν διαβάσει για τη λαϊκή γλώσσα των ειδήσεων νωρίτερα. Παρακολουθήσαμε λοιπόν όλοι μαζί τα σχετικά βιντεάκια. Από το 2ο φύλλο εργασίας του αρχικού σεναρίου αφαίρεσα την [εκπομπή ποικίλης ύλης](#) του 1979 (YENEΔ), γιατί θεώρησα ότι δεν μας ήταν απαραίτητη για το σκοπό μας, λαμβάνοντας βέβαια υπόψη και τα περιορισμένα χρονικά περιθώρια.

Αντίθετα, καθώς παρακολουθούσαμε την Έλλη Στάη στο δελτίο ειδήσεων του 1983 οι μαθητές αναγνώρισαν το όνομα, αλλά δεν μπορούσαν να θυμηθούν την παρουσιάστρια. Έτσι σε μια έμπνευση της στιγμής αναζήτησα [ένα σύγχρονο δελτίο ειδήσεων](#) με τη συγκεκριμένη παρουσιάστρια. Οι διαφορές μεταξύ του τρόπου εκφώνησης του δελτίου από την ίδια παρουσιάστρια στις δύο διαφορετικές χρονικές περιόδους ήταν πολύ μεγάλες. Οι μαθητές σύγκριναν καταρχήν την εμφάνισή της, αλλά στη συνέχεια σχολίασαν και τις χειρονομίες που χρησιμοποιεί σήμερα, τον απλό της λόγο και ότι στο σύγχρονο δελτίο μιλούσε χωρίς κείμενο. Παρατήρησαν λοιπόν τα εξής:

- ✓ «Καταλάβαμε ότι τα πιο παλιά δελτία ειδήσεων παρουσιάζονταν πιο σοβαρά ,με λιγότερες ανέσεις και πιο επίσημα».
- ✓ «Ότι ήταν ασπρόμαυρα, ήταν το ύφος τους πιο επίσημο, ότι τους βλέπαμε να διαβάζουν τα κείμενα».
- ✓ «...ξεκινούσαν με ξένες ειδήσεις και δεν έλεγαν την γνώμη τους».

- ✓ «Τα πολιτικά δεν έμπαιναν πρώτα και τα έκτακτα δελτία ήταν μετά από αρκετή ώρα ενώ σήμερα τα δείχνουν πιο γρήγορα».

Έκαναν παρατηρήσεις και για τον τρόπο που ντύνονταν ή παρουσίαζαν οι εκφωνητές τις ειδήσεις.

- ✓ «... φορούσαν κοστούμια, τον καιρό τον έλεγαν καθιστοί , για να δείξουν τον καιρό σε μια περιοχή τον έδειχναν με βέργα».
- ✓ «... στον καιρό δεν είχαν ηλεκτρονικούς χάρτες είχαν κανονικούς».

Παλιά δεν έδειχναν βίντεο ενώ σήμερα δείχνουν βίντεο. Μια διαφορά είναι ότι παλιά μιλούσαν πιο δημοσιογραφικά, ενώ σήμερα πιο ελεύθερα. Παλιά διάβαζαν μόνο από τα χαρτιά, ενώ σήμερα λένε και τη γνώμη τους. Μια ομοιότητα είναι ότι όλοι ντύνονται επίσημα και λένε πρώτες τις σημαντικές ειδήσεις.

Στην 5^η δραστηριότητα οι μαθητές έπρεπε να κατανοήσουν πώς κρίνεται η είδηση ως σημαντική. Επειδή τα κείμενα ήταν αρκετά πάνω από το γλωσσικό και νοητικό επίπεδο των παιδιών, διαβάσαμε όλοι μαζί κάποια αποσπάσματα και ουσιαστικά τους εξήγησα τι συμβαίνει με παραδείγματα από τις γνωστές ειδήσεις των ημερών. Στη συνέχεια οι μαθητές κατέγραψαν στα φύλλα εργασίας τους τα «8 αστέρια» των ειδήσεων: *Επικαιρότητα, εκκρεμότητα, εγγύτητα, εκρηκτικότητα, συγκίνηση, σπουδαιότητα, συνέπειες, σπανιότητα.*

Οι μαθητές δεν γνώριζαν τους όρους *εκκρεμότητα, εγγύτητα*. Εξήγησα εγώ τους όρους, γιατί μόλις που προλαβαίναμε. ...Και τη στιγμή εκείνη χτύπησε το κουδούνι και δεν προλάβαμε να ολοκληρώσουμε την τελευταία δραστηριότητα του φύλλου εργασίας που αφορούσε την ορθοφωνία και την σωστή άρθρωση κατά την εκφώνηση των ειδήσεων.

6η διδακτική ώρα

Β' Φάση – Πλοήγηση: Τρίτη 12/5/2015 – Ολοκλήρωση του [2ου Φύλλου Εργασίας](#)

Οι μαθητές γνώριζαν από την προηγούμενη μέρα ότι θα πηγαίναμε στο εργαστήριο της πληροφορικής για να ολοκληρώσουμε το [2^ο φύλλο εργασίας](#). Δεν γνώριζαν όμως τι αφορούσε η τελευταία δραστηριότητα. Πριν ανοίξουμε τους υπολογιστές ρώτησα τα παιδιά αν έχουν σκεφτεί με ποια κριτήρια θα πρέπει να επιλέξουμε τον εκφωνητή ή τους εκφωνητές του δελτίου ειδήσεών μας.

- ✓ «Να διαβάζει καλά».
- ✓ «Να είναι άνετος».
- ✓ «Να μην ντρέπεται».

...Ήταν μερικές από τις απαντήσεις που πήρα. Έτσι στη συνέχεια ζήτησα διευκρινίσεις. Τι σημαίνει να διαβάζει καλά. Οι περισσότερες απαντήσεις των μαθητών είχαν σχέση με τη ροή του εκφερόμενου λόγου. Μια μαθήτρια μόνο απάντησε: «Να προφέρει σωστά τις λέξεις». Έτσι είπα στα παιδιά πως η τελευταία δραστηριότητα θα μας δείξει πώς μπορούμε να μάθουμε πώς να προφέρουμε πιο σωστά τις λέξεις που λέμε. Οι μαθητές βρήκαν το φύλλο εργασίας τους και διάβασαν το άρθρο του Γιώργου Κοκουβά: [«Ορθοφωνία: Μαθαίνοντας... να μιλάμε»](#). Δεν γνώριζαν ποιος ήταν ο Δημοσθένης, ούτε κατάλαβαν αρχικά τι εννοούσε ο αρθρογράφος με τη φράση «Και όχι να τρέξει στο Φάληρο και να αρχίσει να μασά μανιωδώς χαλίκια».

Αφού δόθηκαν σύντομες εξηγήσεις, στη συνέχεια στον βιντεοπροβολέα ανοίξαμε τον υπερσύνδεσμο [«εικονοποιημένα τα σχήματα που πρέπει να παίρνει το](#)

στόμα μας για κάθε φωνήεν», και διασκεδάσαμε μπορώ να πω αρκετά μαθαίνοντας πώς να προφέρουμε σωστά τα φωνήεντα. Επιλέξαμε να την κάνουμε ομαδικά μπροστά στον βιντεοπροβολέα ώστε τα παιδιά να μην ντραπούν να κάνουν τις ασκήσεις, αλλά και γιατί έτσι ήταν πιο διασκεδαστικό! Η δραστηριότητα ήταν πολύ ενδιαφέρουσα, διαφορετική από τις συνηθισμένες και ιδιαίτερα χρήσιμη, γιατί στην τάξη μας υπάρχουν μαθητές που δεν προφέρουν σωστά φθόγγους και λέξεις και θα πρέπει να συνειδητοποιήσουν την αξία της ορθοφωνίας.

Αξιολόγηση της εφαρμογής και των μαθητών

Οι μαθητές, παρόλο που αδημονούσαν να ξεκινήσουν τη δημιουργία των δελτίων τους, με ενδιαφέρον αναζήτησαν και προσπάθησαν να κατανοήσουν τα χαρακτηριστικά, τον τρόπο δημιουργίας και τη λειτουργία ενός δελτίου ειδήσεων, καθώς και των συντελεστών του. Σε αρκετά σημεία της εφαρμογής δυσκολεύτηκαν να κατανοήσουν κείμενα, ιδιαίτερα είτε λόγω του μεγέθους τους είτε λόγω του λεξιλογίου τους. Θεωρώ όμως πως κατάφεραν όλα τα παιδιά να καταλήξουν σε

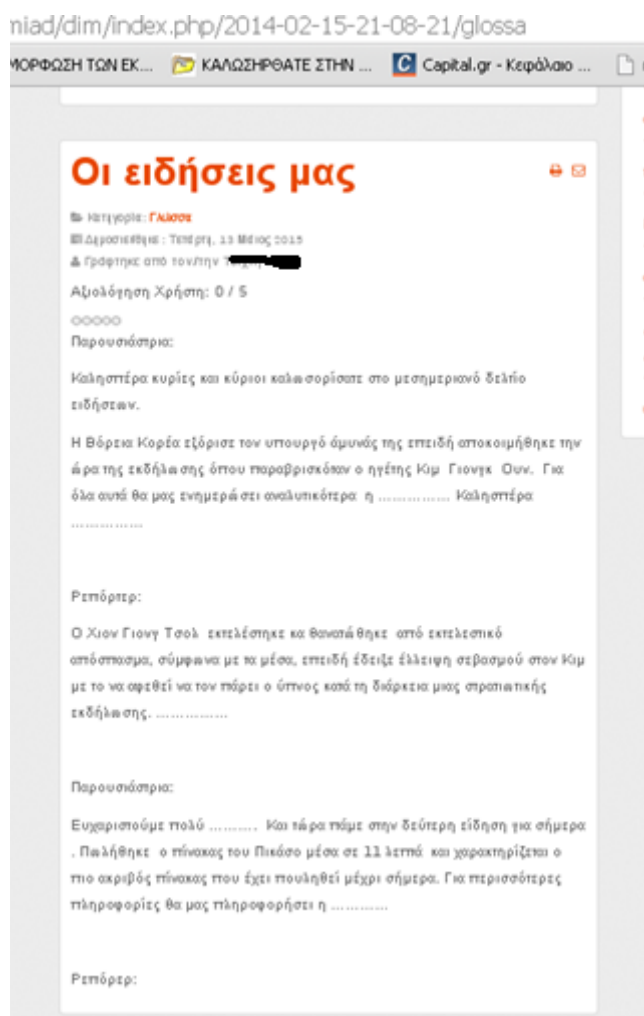
κάποια βασικά συμπεράσματα, απαραίτητα για την αναζήτηση των ειδήσεων και τη σύνθεση του δελτίου τους.

7η & 8η διδακτική ώρα

Γ' ΦΑΣΗ: Δημιουργία – Τετάρτη 13/5/2012 – Αναζήτηση ειδήσεων και συγγραφή των πρώτων άρθρων

Η μέρα ξεκίνησε με ενημέρωση των μαθητών για την επόμενη φάση της εφαρμογής μας. Κάθε ομάδα μαθητών θα έπρεπε να αναζητήσει στο διαδίκτυο πληροφορίες και ειδήσεις, για το δελτίο ειδήσεων. Φυσικά θα μπορούσαν να παρουσιάσουν και ειδήσεις του σχολείου μας. Τα παιδιά μπήκαν στο διαδίκτυο και σημείωσαν ότι έκριναν ως ενδιαφέρον. Η ομάδα που είχε αναλάβει το μουσικό σήμα του δελτίου κάθισε στον κεντρικό υπολογιστή και αναζήτησε τραγούδια στο youtube. Εντόπισε το τραγούδι που άρεσε στα μέλη της ομάδας και, αφού πήρε τη σύμφωνη γνώμη και της ολομέλειας, το «κατέβασε» και το μετέτρεψε σε mp3 με τις δικές μου προφορικές οδηγίες.

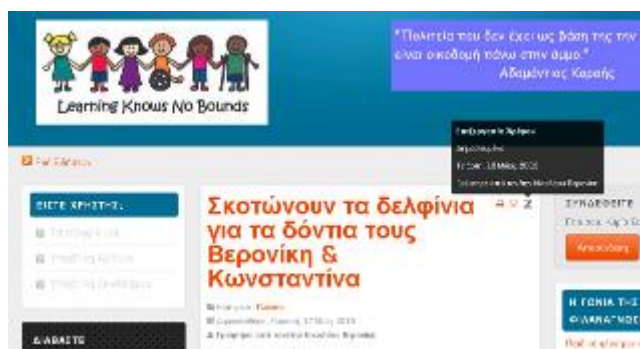
Στη συνέχεια το συγκεκριμένο τραγούδι δημοσιεύτηκε από τους μαθητές και στην ιστοσελίδα της τάξης με ενσωμάτωση από το Youtube. Όλες οι ομάδες έγραψαν την πρώτη μορφή των κειμένων τους, η οποία θα έπρεπε να περιλαμβάνει δύο μέρη: α) τα λόγια του εκφωνητή/της εκφωνήτριας και β) το ρεπορτάζ για την κάθε είδηση.

Επειδή πολλοί μαθητές άρχισαν να ρωτούν πώς πρέπει να ξεκινήσουν, προβάλλαμε στον βιντεοπροβολέα αποσπάσματα δύο διαφορετικών δελτίων ειδήσεων και ζήτησα από τους μαθητές να σημειώσουν στα τετράδιά τους πώς δίνει το λόγο η παρουσιάστρια στον ρεπόρτερ και το αντίστροφο και πώς ξεκινά την

περιγραφή της είδησης κάθε φορά ο ρεπόρτερ. Τα στοιχεία αυτά έπρεπε να τα ενσωματώσουν στα κείμενά τους.

Στη συνέχεια ένας μαθητής από κάθε ομάδα με τον κωδικό του μπήκε ως αρθρογράφος στην ιστοσελίδα της τάξης και με αντιγραφή-επικόλληση δημοσίευσε το κείμενο της ομάδας του. Η ιστοσελίδα μας, που είναι φτιαγμένη σε περιβάλλον Joomla, δίνει τη δυνατότητα συνεργατικής γραφής, γιατί οι άλλοι μαθητές-αφού βέβαια συνδεθούν εισάγοντας τους κωδικούς τους- μπορούν να διορθώσουν ή να αλλάξουν τα κείμενα των συμμαθητών τους. Ζήτησα λοιπόν από τα παιδιά στο σπίτι να διορθώσουν τυχόν λάθη, ώστε την επόμενη φορά να είμαστε έτοιμοι για το τελικό στάδιο.

Αξιολόγηση της εφαρμογής και των μαθητών

Οι μαθητές αναζητήσαν με μεγάλο ενδιαφέρον τις ειδήσεις που τους ενδιέφεραν και τις βρήκαν σχετικά γρήγορα. Προβληματίστηκαν ιδιαίτερα στον τρόπο προσαρμογής των κειμένων, ώστε να ταιριάζουν σε έναν εκφωνητή και σε έναν ρεπόρτερ ενός δελτίου ειδήσεων. Επίσης άρχισαν οι διεργασίες μέσα στις ομάδες για το ποιος θα εκφωνήσει και ποιος θα είναι ρεπόρτερ, συντονιστής κτλ. Μερικές ομάδες δυσκολεύτηκαν και δεν κατάφεραν να κάνουν όλες τις απαραίτητες μετατροπές και

τις προσαρμογές στα κείμενά τους. Επόμενο λοιπόν ήταν να χρειαστεί περισσότερη δουλειά από τις ομάδες και ίσως και από την ολομέλεια της τάξης στη συνέχεια.

9η & 10η διδακτική ώρα

Δημιουργία των δελτίων (συνέχεια) – Πέμπτη 14/5/2015

Επειδή όλα τα παιδιά ήθελαν να πάρουν μέρος στο δελτίο είτε ως εκφωνητές είτε ως ρεπόρτερ και φυσικά δεν μπορούσα να χαλάσω κανενός το χατίρι, έπρεπε να αναζητήσουμε και άλλες ειδήσεις. Πρώτα όμως έπρεπε να επεξεργαστούν και να μορφοποιήσουν τα αρχικά τους κείμενα, να παραλείψουν λεπτομέρειες και περιττές πληροφορίες και να τα αναδιαμορφώσουν. Παράλληλα άρχισε η ανάθεση των ρόλων από τα ίδια τα παιδιά μέσα στις ομάδες, δηλαδή ποιος μαθητής θα παρουσιάσει την κάθε είδηση. Σε αυτό το σημείο συζητήσαμε και με ποιοι θα εκφωνήσουν το δελτίο.

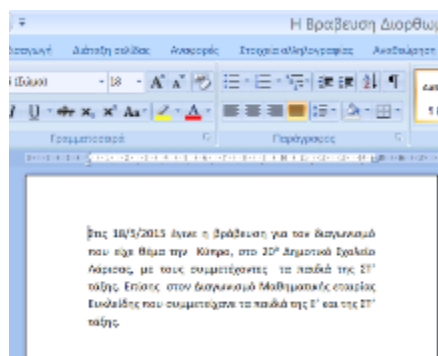
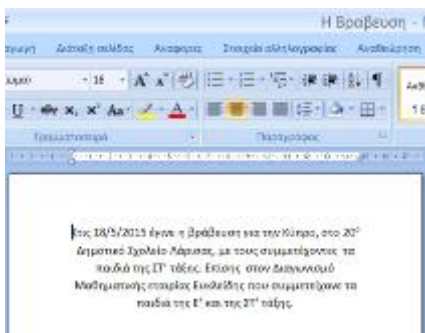
Αρχικά ζήτησα εθελοντές και τα ίδια τα παιδιά από μόνα τους –προς τιμήν τους– παραχώρησαν τον ρόλο στους συμμαθητές τους που έχουν άνεση στην ανάγνωση.

Ευχαριστώ Στάθη . Χθες το βράδυ στο Champions League η Μπαρτσελόνα νίκησε την Μπαρτσελόνα 3-2. Παρόλα αυτά η Μπαρτσελόνα περνάει στον τελικό του Champions League. Επίσης να σας επισημάνουμε ότι η Ρεάλ Μαδρίτης σήμερα στις 21:45 παίζει με την Γιουβέντους στον ημιτελικό του Champions League.

ΑΘΛΗΤΙΚΑ-ΕΚΦΘΗΤΗΣ

Να ευχαριστήσουμε πολύ τον Αντώνη Παπαδόπουλο για την αθλητική ενημέρωση.

Στη συνέχεια οι υπόλοιποι που θα ήταν οι «ρεπόρτερ» διάλεξαν ψευδώνυμα και προσαρμόσαν ανάλογα τα κείμενά τους. Παράλληλα, κάποιες ομάδες άρχισαν να αναζητούν και άλλες ειδήσεις για να προσθέσουν στο δελτίο. Η εργασία δεν ολοκληρώθηκε και θα έπρεπε να έχουμε ακόμη μία συνάντηση στο εργαστήριο για αυτό το σκοπό.

11η & 12η διδακτική ώρα

Δημιουργία των δελτίων (συνέχεια) – Δευτέρα 18/5/2015

Με το που ξεκίνησε η μέρα μας οι μαθητές, έχοντας ήδη καταλάβει πλέον καλά τι ακριβώς απαιτούσε η δραστηριότητα, δεν άργησαν να ολοκληρώσουν τα κείμενά

τους. Αυτή τη φορά, επειδή υπήρχε μια καθυστέρηση στο δίκτυο, αντί για την ιστοσελίδα μας, ζήτησα από τα παιδιά να αποθηκεύσουν τα κείμενά τους στον κοινόχρηστο φάκελο της τάξης. Στη συνέχεια η κάθε ομάδα ανέλαβε να αναζητήσει στον φάκελο αυτό τα κείμενα μιας άλλης ομάδας και να διορθώσει τυχόν ορθογραφικά και εκφραστικά λάθη. Η διαδικασία έγινε κυκλικά. Δηλαδή η 1η ομάδα θα διόρθωνε τα κείμενα της 2ης, η 2η της 3ης κ.τ.λ. Σε αυτή τη φάση μας βρήκε ο σχολικός σύμβουλος, που έτυχε να επισκέπτεται το σχολείο μας εκείνη την ημέρα. Ζήτησε να μάθει τι ακριβώς κάναμε, έριξε μια ματιά στα κείμενα των παιδιών, παρακολούθησε για λίγο τον τρόπο που δούλευαν και μπορώ να πω πως μας άφησε αρκετά γρήγορα και ικανοποιημένος.

Στον υπόλοιπο χρόνο μας η κάθε ομάδα εξέλεξε έναν συντονιστή. Οι συντονιστές θα συνεδρίαζαν για να αποφασίσουν τη σειρά των ειδήσεων. Αρχικά ο κάθε συντονιστής κατέθεσε στο «κανάλι» τις ειδήσεις που βρήκε η ομάδα του. Οι ειδήσεις που επέλεξαν οι ομάδες ήταν:

Α΄ Ομάδα (τεχνολογία): Ο αόρατος ουρανοξύστης, Εκτύπωση 3D, Αρχαιότερος και μακρινότερος γαλαξίας, Το όπλο Laser

Β΄ Ομάδα (κοσμικές ειδήσεις και μόδα): Τα νέα της Σακίρας, Η βράβευση του σχολείου μας, Το παπούτσι.

Επειδή μια μαθήτρια απουσίαζε, η ομάδα δεν ήθελε να επιλέξει και την τελευταία είδηση που της αναλογούσε χωρίς την παρουσία της. Αυτό το αφήσαμε για την επόμενη μέρα.

Γ΄ Ομάδα (ειδήσεις από όλον τον κόσμο):

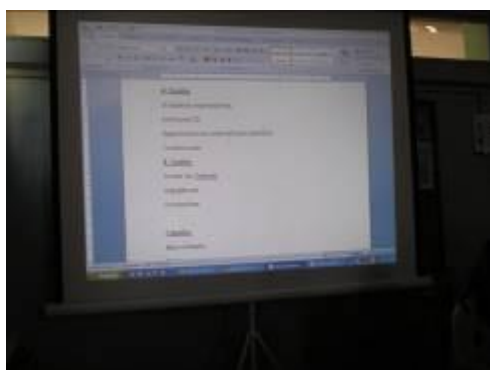
Η δολοφονία του υπουργού στη Βόρεια Κορέα, η δημοπρασία πίνακα του Πικάσο, έγκλημα στην Ιταλία εναντίον παιδιών

Δ΄ Ομάδα (ειδήσεις από την Ελλάδα):

Φωλιές για τα πουλιά στον Πηνειό, Σκοτώνουν τα δελφίνια

Δελτίο Καιρού

Ε΄ Ομάδα (Αθλητικές ειδήσεις): Ο αγώνας ΑΕΛ-ΑΕΚ, ο αγώνας Μπαρτσελόνα-Μπάγιερν για το Τσάμπιονς Λιγκ και ο αγώνας του Ολυμπιακού στο Μπάσκετ για το φάινα φορ.

Καταγράψαμε τις ειδήσεις στον κειμενογράφο και προβάλλαμε το κείμενο στον βιντεοπροβολέα για να παρακολουθούμε όλοι μαζί. Στη συνέχεια ορίστηκε ο πρόεδρος της ομάδας των συντονιστών και έγινε συζήτηση μεταξύ τους για το ποια είδηση ήταν η πιο σημαντική.

Η ομάδα που κατέθεσε τις κοσμικές ειδήσεις κατάφερε να βάλει πρώτη είδηση τη βράβευση του σχολείου μας σε πανελλήνιο διαγωνισμό, χωρίς αμφισβήτηση από τους συντονιστές των άλλων ομάδων, αλλά δέχτηκε αρνητικά σχόλια για την είδηση για τη Σακίρα.

«Τι μας νοιάζει τι έκανε η Σακίρα;» της είπε ο εκπρόσωπος του αθλητικού ρεπορτάζ.

«Η Σακίρα δεν είναι σημαντική».

Τελικά μετά από συζήτηση και «σκληρές» διαπραγματεύσεις, όπου οι συντονιστές προέβαλαν τις ειδήσεις των ομάδων τους, αλλά και επιχειρήματα, ψήφισαν και αποφάσιζαν τη σειρά με την οποία θα προβάλλονταν στο δελτίο. Σε μια περίπτωση ισοψηφίας αποφάσισε ο πρόεδρος της επιτροπής. Η σειρά στην οποία κατέληξαν τα παιδιά ήταν η εξής:

1. Ηρόδοτος
2. Γαλιλός
3. Δελφίνα
4. Ιταλία
5. Πλάτος
6. Β. Κορέα
7. Φωτιάς στον Πηγάδι
8. Εκτίμηση 3D
9. Ο πόροτος σιρονοποίησης
10. Ζάλα Λιάκος
11. Πλακίους
12. Το νέο της Σακίρα
13. Αθλητικά
  - α. Ηλιάσκας
  - β. Σάμπσον Λίμπε
  - γ. ΑΣΛ
14. Δελτίο Καιρού

Όπως φαίνεται έδωσαν έμφαση στο κοντινότερο σε αυτούς γεγονός, τη βράβευση του σχολείου μας και στη συνέχεια τεχνολογικά θέματα, περιβαλλοντικά θέματα και στο

τέλος τα κοσμικά. Το αθλητικό δελτίο και το δελτίο καιρού αποφάσισαν να τα βάλουν στο τέλος, όπως γίνεται και με τα τηλεοπτικά δελτία ειδήσεων.

13η & 14η διδακτική ώρα

Δ' ΦΑΣΗ: Μαγνητοσκόπηση – Τρίτη 19/5/2015

Τα παιδιά ήρθαν σήμερα με τα καλά τους και γεμάτα χαρά για τη μαγνητοσκόπηση του δελτίου. Γρήγορα διαπιστώσαμε πως έλειπαν πάλι δύο μαθητές. Έτσι αποφασίσαμε τις δικές τους ειδήσεις να τις μαγνητοσκοπήσουμε την επόμενη μέρα χωριστά. Αυτό δεν μας δημιούργησε πρόβλημα, γιατί ούτως ή άλλως η μαγνητοσκόπηση για πρακτικούς λόγους θα γινόταν τμηματικά με σκοπό να συνενωθούν τα αποσπάσματα κατά την επεξεργασία του βίντεο.

Διαλέξαμε η μαγνητοσκόπηση να γίνει στο εργαστήριο της Πληροφορικής, για να προβάλλεται δίπλα στον κάθε «ρεπόρτερ» και μια σχετική με την είδησή του εικόνα. Τοποθετήσαμε ένα θρανίο για τους τρεις παρουσιαστές και ξεκινήσαμε. Επειδή δεν είχαμε ψηφιακή κάμερα, αλλά η μαγνητοσκόπηση γινόταν από εμένα με το κινητό, η εικόνα δεν ήταν η καλύτερη.

Γρήγορα διαπίστωνα πως δεν φαίνονταν καλά τα πρόσωπα των ρεπόρτερ, δεν το διόρθωσα όμως, για να προστατέψω τα παιδιά εξαιτίας της δημοσίευσης του συγκεκριμένου βίντεο που θα ακολουθούσε για τις ανάγκες του ερευνητικού έργου του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας.

Τετάρτη 20/5/2015 – ολοκλήρωση της μαγνητοσκόπησης για τους μαθητές που απουσίαζαν – 10 λεπτά

Για πάρα πολύ λίγο και μόνο οι μαθητές που ήταν απαραίτητοι, πήγαμε στο εργαστήριο για να ολοκληρωθεί η μαγνητοσκόπηση των ειδήσεων με τους μαθητές που απουσίαζαν την προηγούμενη μέρα. Η ομάδα που της έλειπε ένα κείμενο το έφερε έτοιμο από το σπίτι και έτσι δεν καθυστερήσαμε καθόλου. Μάλιστα παρατήρησα πως μετά την κριτική που δέχτηκε για τη Σακίρα από τους άλλους μαθητές, η τελευταία της επιλογή ήταν πιο ποιοτική. Η επεξεργασία και η σύνθεση του τελικού βίντεο έγινε από τη δασκάλα, δηλαδή εμένα, σε δεύτερο χρόνο. Το [βίντεο](#) αναρτήθηκε σε κανάλι του Youtube και η χρήση του δεν είναι δημόσια, για την προστασία των παιδιών.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/-Α ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Ερωτηματολόγιο

1. Έχετε παρακολουθήσει ποτέ δελτίο ειδήσεων; .....

Αν ναι, πόσο συχνά;

.....

Αν ναι, τι σας αρέσει να βλέπετε στο δελτίο ειδήσεων; .....

.....

...

Αν δεν παρακολουθείτε συχνά δελτίο ειδήσεων, γιατί δεν το κάνετε;

.....

.....

.....

2. Οι γονείς σας και τα μεγαλύτερα μέλη της οικογένειάς σας παρακολουθούν δελτία ειδήσεων;

.....

Αν ναι, πόσο συχνά;

.....

3. Πιστεύετε σε όσα λέγονται στα δελτία ειδήσεων;

.....

.....

4. Με ποιο τρόπο φαντάζεστε ότι δημιουργείται ένα δελτίο ειδήσεων;

.....

.....

.....

.....

5. Γιατί κάποιες ειδήσεις λέγονται στην αρχή του δελτίου και κάποιες αργότερα;

.....

.....

.....

6. Κατά τη γνώμη σας υπάρχουν και ειδήσεις που δεν λέγονται στα δελτία ειδήσεων;

.....

Αν ναι, γιατί;

.....

.....

.....

.....

7. Αν φτιάξετε εσείς ένα δικό σας δελτίο ειδήσεων, τι πιστεύετε ότι μπορεί να μάθετε από αυτή τη διαδικασία;

.....

.....

.....

.....

.....

1^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Δραστηριότητα 1

Συνομιλήστε, σκεφτείτε και γράψτε παρακάτω πόσο μπορεί κανείς να εμπιστευτεί τα τηλεοπτικά δελτία ειδήσεων. Υπάρχει αξιοπιστία στο περιεχόμενό τους;

Δραστηριότητα 2

Διαβάστε την άποψη που έχει για το ίδιο θέμα, το [αμερικανικό](#) τηλεοπτικό κοινό και συγκρίνετέ την με τη δική σας. Υπάρχουν ομοιότητες ή/και διαφορές;

Δραστηριότητα 3

Δείτε την [«τέχνη της εξαπάτησης»](#) που χρησιμοποιούν σχεδόν τα περισσότερα δελτία ειδήσεων. Οτιδήποτε βρείτε ενδιαφέρον καταγράψτε το παρακάτω.

Δραστηριότητα 4

Επισκεφτείτε τη [Βικιπαίδεια](#) και πληκτρολογήστε «Δελτίο ειδήσεων». Διαβάστε τους ορισμούς της έννοιας και στη συνέχεια από το σημείο «θεματολογία» επιλέξτε σε ποια ομάδα θα συμμετάσχετε ανάλογα με το κομμάτι του δελτίου που θα αναλάβετε να συντάξετε.

Δραστηριότητα 5

Αναζητήστε μαζί με τη δασκάλα σας στη μηχανή αναζήτησης «Online δελτία ειδήσεων». Επιλέξτε ένα από αυτά και παρακολουθήστε το. Καθώς παρακολουθείτε καταγράψτε στα τετράδιά σας:

1. Τι θέματα περιλαμβάνει το δελτίο ειδήσεων;
2. Ποια σας έκαναν μεγαλύτερη εντύπωση;
3. Ποιο από τα παρακάτω συναισθήματα νιώσατε;

φόβος

θυμό

λύπη

χαρά

έκπληξη

αηδία

4. Πιστεύετε ότι πρέπει σε ένα δελτίο ειδήσεων να προκαλούνται έντονα συναισθήματα στους τηλεθεατές; Ποιο είναι το μειονέκτημα σε αυτή τη διαδικασία;
5. Επιλέξτε η κάθε ομάδα τις σχετικές ειδήσεις που θα «χρησιμοποιήσετε».

2^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Δραστηριότητα 1

Δείτε σε ιστολόγιο την [οπτική γωνία του δημοσιογράφου](#) στην είδηση και προσέξτε τα παραδείγματα που υπάρχουν για να διαμορφώνεται ο τίτλος μιας είδησης.

Με βάση όσα διαβάσατε πώς μπορεί ο δημοσιογράφος να επηρεάσει ή να αλλάξει την ειδησεογραφία της ημέρας;

Δραστηριότητα 2

Στη συνέχεια διαβάστε μια κατατοπιστική [σύνοψη βιβλίου](#) το οποίο αναφέρεται στη λαϊκή γλώσσα των ειδήσεων, αλλά επισκεφτείτε και [ιστολόγιο](#) που αναφέρεται στις φράσεις-κλισέ που συναντώνται στα δελτία ειδήσεων. Κατόπιν αναζητήστε τη σημασία της λέξης «κλισέ» στο [Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής](#).

Καταγράψτε παρακάτω μερικά παραδείγματα.

Δραστηριότητα 3

Διαβάστε τις απόψεις του Γιώργου Πλειού για την [πολιτική θεματολογία](#). Με βάση αυτές τις απόψεις, ποια θέματα κυριαρχούν στα δελτία ειδήσεων των ελληνικών καναλιών;

Δραστηριότητα 4

Δείτε παρακάτω παλιά δελτία ειδήσεων και εκπομπές της ελληνικής τηλεόρασης. Συγκρίνετέ τα με τα σημερινά. Καταγράψτε τις παρατηρήσεις σας.

- την [πρώτη ημέρα](#) της ελληνικής τηλεόρασης
- τη [Νίνα Βλάχου](#) σε δελτίο ειδήσεων του 1980 στην YENEΔ
- ένα διαφορετικό [δελτίο καιρού](#) του 1981
- τον [Μάριο Κυπριανίδη](#) (δελτίο ειδήσεων EPT 1983)
- την Έλλη Στάη και τον Γιώργο Χούντα σε δελτίο του [1983](#)
- ένα [έκτακτο δελτίο](#) με την Εύη Δεμίρη

Δραστηριότητα 5

Επισκεφτείτε [ιστοσελίδα](#) και εντοπίστε στις σελίδες 30-31 του εγγράφου που θα ανοίξει τα στάδια «χτισίματος» ενός δελτίου. Αυτά μαζί με τα [«αστέρια»](#) της είδησης θα σας βοηθήσουν σημαντικά να δημιουργήσετε το δικό σας δελτίο. Καταγράψτε ό,τι πιστεύετε ότι θα χρειαστεί.

Δραστηριότητα 6

Διαβάστε το άρθρο του Γιώργου Κοκουβά: [«Ορθοφωνία: Μαθαίνοντας... να μιλάμε»](#), για να αντιληφθείτε τη σημασία του να μιλάμε σωστά, τι ακριβώς είναι η ορθοφωνία, και βέβαια τον ρόλο που διαδραματίζει η αναπνοή για τη σωστή άρθρωση των φθόγγων. Επιλέξτε μέσα από το κείμενο τον υπερσύνδεσμο [«εικονοποιημένα τα](#)

σχήματα που πρέπει να παίρνει το στόμα μας για κάθε φωνήεν», για να οδηγηθείτε στην ιστοσελίδα του Γιάννη Παντελή, καθηγητή φωνητικής στο Εθνικό Ωδείο, όπου σας δίνεται η δυνατότητα να δείτε το σχήμα που πρέπει να έχουν τα χείλη μας, κατά την προφορά των φωνημάτων.

3^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ακολουθήστε τις οδηγίες:

1. Με ποιο κομμάτι του δελτίου ειδήσεων θα ασχοληθείτε;
2. Αναζητήστε στο διαδίκτυο (σε ηλεκτρονικές εφημερίδες ή στις ιστοσελίδες τηλεοπτικών καναλιών) ειδήσεις που σας ενδιαφέρουν και εμπίπτουν στη θεματολογία της ομάδας σας. Σημειώστε τα βασικά στοιχεία της είδησης που σας ενδιαφέρουν.
3. Συντάξτε το κείμενο του εκφωνητή. Συντάξτε το κείμενο του ρεπόρτερ.
4. Αποφασίστε ποιος από εσάς θα το εκφωνήσει. Αποφασίστε ποιος θα είναι ο ρεπόρτερ.
5. Επιλέξτε τον συντονιστή της ομάδας σας, ο οποίος θα σας εκπροσωπήσει στη συνεδρίαση της συντακτικής ομάδας του δελτίου ειδήσεων.
6. Στη συνεδρίαση αυτή τα μέλη της συντακτικής ομάδας θα αποφασίσουν με ποια σειρά θα μπουν οι ειδήσεις των ομάδων.
7. Κάντε πρόβες.
8. Μαγνητοσκοπήστε το δελτίο ειδήσεών σας.

Z. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το σενάριο προσφέρεται για αρκετές προεκτάσεις, αφού η τηλεόραση αφορά το σύνολο των ανθρώπων και εμπεριέχει αρκετές ενδιαφέρουσες πτυχές για να ασχοληθεί κανείς. Μια τέτοια προέκταση θα μπορούσε να είναι ο εμπλουτισμός με περισσότερη θεματολογία του δελτίου ειδήσεων ή ένας διαφορετικός τρόπος παρουσίασης αυτού. Επίσης, θα μπορούσε να γίνει άλλου είδους εκπομπή που να προσφέρει ευκαιρίες για νέους γραμματισμούς ή μια υβριδική εκπομπή με περισσότερες δυνατότητες παραγωγής γραπτού και προφορικού λόγου. Επιπρόσθετα θα μπορούσαν οι μαθητές με ένα πρόγραμμα επεξεργασίας βίντεο να συνθέσουν μόνοι τους τις επιμέρους λήψεις, μαθαίνοντας έτσι και τι είναι το *μοντάζ*.

Ξεχωριστή όμως προέκταση του σεναρίου θα αποτελούσε η επίσκεψη των μαθητών σε ένα τηλεοπτικό στούντιο, για να παρακολουθήσουν από κοντά πώς συνεργάζονται και δουλεύουν κάποιοι άλλοι «συνάδελφοί» τους, και να δουν πώς δημιουργείται ένα δελτίο ειδήσεων, αλλά σε πραγματικές συνθήκες.

H. ΚΡΙΤΙΚΗ

Όπως είχε προβλέψει και ο δημιουργός του σεναρίου οι μαθητές συνάντησαν κάποιες δυσκολίες κατά την κατανόηση των δύσκολων κειμένων που έπρεπε να επεξεργαστούν. Είναι αρκετά δύσκολο για τα παιδιά να εστιάσουν στην πληροφορία που τους ενδιαφέρει και να αγνοήσουν τις άλλες μέσα σε ένα κείμενο. Βέβαια είναι χρήσιμο να εμπλέκονται όσο γίνεται συχνότερα σε τέτοιες διαδικασίες ώστε, και με τη βοήθεια του δασκάλου να εξασκηθούν σε αυτό.

Πράγματι επίσης δυσκολεύτηκαν στη σύνταξη του δελτίου ειδήσεων. Βρήκαν εύκολα τις ειδήσεις που τους άρεσαν, αλλά η όλη διαδικασία της μετατροπής των

κειμένων πήρε αρκετό χρόνο στα παιδιά, ενδεικτικό της προσπάθειας που χρειάστηκε να καταβάλουν. Ήταν όμως ένα μάθημα πολύ χρήσιμο γι' αυτά.

Ένα πολύ μεγάλο κέρδος επίσης από την εφαρμογή του σεναρίου ήταν η καλλιέργεια μιας κριτικής στάσης στα όσα παρουσιάζονται στα τηλεοπτικά δελτία ειδήσεων, αλλά και μιας υπεύθυνης «πολιτικής» στάσης, «πολιτικής» με την έννοια του πολίτη, ο οποίος πρέπει να παρακολουθεί το δημόσιο γίνεσθαι και να διαμορφώνει άποψη γι' αυτό. Μετά από αυτή την εφαρμογή θεωρώ πως περισσότεροι μαθητές και με μεγαλύτερη συχνότητα θα παρακολουθούν δελτία ειδήσεων, έστω αποσπάσματα από αυτά, αν όχι ολόκληρα. Οι μαθητές συμμετείχαν ενεργά και πρόθυμα στο εγχείρημα. Βρήκαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον στην αναζήτηση, τη σύνταξη, την επιμέλεια και την παρουσίαση του δελτίου τους, καθένας ανάλογα με τις δυνατότητες και τα ενδιαφέροντά του.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ
